

Österåkers kommuns styrdokument

Bestämmelser avseende arvoden och ersättningar till Österåker kommuns förtroendevalda samt stöd till politiska partier representerade i fullmäktige

Antagen av Kommunfullmäktige 2021-09-13, § 6:10

Reviderad av Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 8:16 i bestämmelsernas § 14

Reviderad av Kommunfullmäktige 2023-04-24 § 2:10 i bestämmelsernas § 20 och § 21

Reviderad av Kommunfullmäktige 2023-09-18 § 5:9 i bestämmelsernas § 18

Dnr: KS 2021/0216, KS 2022/0295, KS 2023/0071, KS 2023/0137

Kommentar:

Gäller från och med 2023-01-01

Innehåll:

ALLMÄNT	3
Tillämpning	3
Arvodesprinciper	4
ERSÄTTNINGAR	5
Förmåner vid avgång från förtroendeuppdrag	5
Borgerliga begravningsombud	6
Resekostnadsersättning	6
Vård av person med funktionshinder	6
Förtroendevald med funktionshinder	6
Ersättning för övriga kostnader	7
Fasta arvoden i form av månadsarvoden	7
Kommunfullmäktige	8
Kommunalråd	8
Kommunstyrelsen	8
Gruppledare	9
Arvodesgrupper	9
Valnämnd/Val- och demokratinämnd	10
Kommunala råd och särskilt utsedda beredningar under KF/KS	10
Beredskapsersättning	10
Kommunala bolag	10
Förtroendemannarevisionen	11
Sammanträdesersättning	11
STÖD TILL POLITISK VERKSAMHET	12
Partistöd	12
Politiska sekreterare och administrativt stöd	13

Allmänt

§ 1

Grundläggande bestämmelser om ekonomiska förmåner för de förtroendevalda inom Österåker kommun finns i KL 4 kap. 12–18 §§.

§ 2

Tillämpning

Till Österåkers förtroendevalda utgår ersättningar i form av sammanträdesarvoden, ersättning för styrkt förlorad arbetsförtjänst, fasta arvoden i form av månadsarvoden och resekostnadsersättningar samt ersättningar vid vård av funktionshindrad och ersättning till funktionshindrad förtroendevald i enlighet med följande grunder.

Bestämmelserna gäller även utsedda förtroendevalda i kommunala bolag samt förtroendevalda revisorer.

Kommunfullmäktige kan fatta beslut om ersättningar utöver det som reglerats i dessa bestämmelser efter förslag från kommunens arvodesberedning.

För deltagande i s.k. utomstående organ t.ex. Kommunförbund, Viltvårdsförbund m.fl. garanterar Österåkers kommun kostnadstäckning, enligt Kommunallagen 4:12, till de av kommunen utsedda representanter, i de fall där de berörda organen inte svarar för detta.

Kommunens personalberedning har till uppgift att *tolka* arvodesbestämmelserna i det fall oklarheter framkommit gällande individuella ärenden.

Arvodesberedningens uppgift handlar således om att i förekommande fall, till Kommunfullmäktige framlägga förslag om i huvudsak principiella frågor och ärenden gällande arvoden och ersättningar inför ny mandatperiod, medan däremot Personalberedningen har till uppgift att hantera individärenden och tolkningar rörande arvoden och ersättningar.

Individärende inlämnas skriftligen till Personalberedningen.

Arvoden och ersättningar för tillkommande organisationer under mandatperioden beslutas av Kommunfullmäktige.

§ 3

Arvodesprinciper

Närvaro ska premieras. Därför utgår som huvudregel endast ersättning vid närvaro. Arvodet är dock så tilltaget att det i detta även ingår ersättning för tid som bedöms krävas för att förbereda det aktuella sammanträdet.

Det enskilda arvodesbeloppet avseende fasta arvoden fastställs med beaktande av uppdragets omfattning, innehåll samt bedömt behov av arbetsinsats och ansvar till viss procentandel av ett basarvode.

Fast arvode i form av månadsarvode utgår normalt till ordförande samt 1:e och 2:e vice ordförande i nämnder och styrelser. Det fasta arvodet omfattar ersättning för allt som ingår i uppdraget med undantag för ersättning vid sammanträde i nämnden/styrelsen/utskottet samt beredning inför sammanträde och protokollsjustering.

Sammanträdesarvodet omfattar ersättning för genomläsning av underlag och övriga förberedelser inför sammanträdet.

Normala med förtroendeuppdraget förenade kostnader för telefon, facklitteratur, förberedande platsbesök, gruppsammanträden etc., täcks av erhållet arvode eller ersättning.

När förtroendevalda **kallas** till möte utgår sammanträdesarvode.

När förtroendevalda **inbjuds** till möte utgår inte sammanträdesarvode.

Vid justering av sammanträdesprotokoll erhålls särskilt justeringsarvode som är lika med sammanträdesarvode för <1 timme om justering inte sker i anslutning till sammanträdet.

För Kommunfullmäktige, presidieledamöter i Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse samt ledamöter i Kommunrevisionen utgår ingen sammanträdesersättning, inom aktuellt ansvarsområde.

Basarvodet fastställs utifrån det arvodesbelopp som utges till ledamöterna vid Sveriges riksdag. Basarvodet uppgår per 2021-01-01 till 69 900 kronor per månad. Basarvodet utgör 100 % av riksdagsledamöternas arvode per månad och justeras när deras arvoden förändras, från och med närmast kommande årsskifte i det fall inte 1 januari anges av Riksdagens arvodesnämnd.

Det tillträdande politiska styret (majoriteten) presenterar förslag till politisk organisation samt inplacering i arvodesgrupper.

Ersättningar

§ 4

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst

Utöver sammanträdesarvode kan ersättning utgå för styrkt förlorad arbetsförtjänst. Med förlorad arbetsförtjänst jämställs också förlust av föräldrapenning eller ersättning från arbetslöshetskassa.

Egen företagare inlämnar underlag som är styrkt av en person som är väl förtrogen med företaget.

Ersättning utgår med högst 1/158 del av basarvodet per timme och maximalt för 8 timmar per dygn. Vid beräkning anses påbörjad timme som halv timme. Till beloppet för förlorad arbetsförtjänst ska – om semesterlön gått förlorad – läggas sådan ersättning.

Traktamenten till förtroendevalda ska utgå i enlighet med det regelverk som gäller för kommunalt anställda i Österåkers kommun. Beslut om representation enligt ovan fattas av det organ vilket den förtroendevalde företräder och som också svarar för ersättningen.

Vid deltagande i av styrelse/nämnd (motsv.) planerad kurs/konferens, för förtroendevald som inte förlorar arbetsförtjänst utgår ersättning med ett sammanträdesarvode (<5 timmar) per dag.

Antalet planerade besök med ersättning för förlorad arbetsförtjänst får omfatta 1 heldags besök i verksamhet och 6 halvdags besök per år, vilket ska godkännas av ordföranden samt rapporteras till nämnden/styrelsen. Heldag definieras som >fem timmars sammanlagd verksamhet.

§ 5

Förmåner vid avgång från förtroendeuppdrag

Förtroendevald som avgår under löpande mandatperiod har rätt till omställningsbidrag, pension och efterlevandeskydd och eventuella andra förmåner i enlighet med vad som anges i det av Kommunfullmäktige (KF 2014-09-01, KF § 6:10, KS 2014/0194–021) och vid var tid gällande och i det enskilda fallet tillämpliga pensionsreglementet.

Politiska sekreterare har en anställning för viss tid och omfattas av Allmänna bestämmelser (AB) och är berättigade till tjänstepension i enlighet med de villkor som gäller för tjänstemän.

Ersättning för förlorade pensionsförmåner

Enligt beslut i kommunfullmäktige 2003-06-16, KF § 79, Dnr 2002.96–029 kan krav på ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån framställas av den förtroendevalde. Som schablon för ersättningen gäller samma nivå på pensionsavgift som kommunala tjänstemän får enligt för dem gällande pensionsavtal (för närvarande 3,5 %).

Begäran om ersättning ska ske skriftligt till Personalberedningen.

§ 6

Borgerliga begravningsombud

Borgerliga begravningsombud utsedda av Österåker kommun ersätts med ett belopp motsvarande sammanträdesersättning vid begravningsuppdrag samt förlorad arbetsförtjänst enligt § 4.

§ 7

Resekostnadsersättning

Ersättning för resekostnad vid sammanträde/uppdrag inom kommunen utgår med samma ersättning per kilometer som gäller enligt vid varje tillfälle gällande kommunalt bilersättningsavtal. Ersättning för resekostnader och traktamente vid förrättning utgår enligt bestämmelserna i vid varje tillfälle gällande traktamentsavtal och i förekommande fall där resa företagits med egen bil, om avståndet mellan bostaden och sammanträdesplatsen är mer än 6 kilometer. I övrigt enligt gällande bilersättningsavtal.

Förtroendevald utan egen bil och som inte har möjlighet, att med kollektiva färdmedel, ta sig hem efter sammanträde kan efter särskild prövning av berörd nämnd/styrelses ordförande beviljas ersättning för annat färdmedel, t.ex. taxi.

§ 8

Vård av person med funktionshinder

Ersättning utgår för kostnader som föranletts av uppdraget vid vård och tillsyn av person med funktionshinder, som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning utgår inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende. Fråga om ersättning enligt denna paragraf prövas i varje särskilt fall av kommunens Personalberedning.

Begäran om ersättning ska ske skriftligt till Personalberedningen.

§ 9

Förtroendevald med funktionshinder

Ersättning utgår till förtroendevald med funktionshinder för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget.

Begäran om ersättning ska ske skriftligt till Personalberedningen.

§ 10

Ersättning för övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i § 4–8 samt ersättning för barntillsyn kan ersättning begäras om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl förelegat för dem.

Fråga om ersättning enligt denna paragraf prövas i varje särskilt fall av kommunens Personalberedning.

Ersättning för styrkt barntillsyn får uppgå till högst 0,5 % av basarvodet per timme.

Begäran om ersättning ska ske skriftligt till Personalberedningen.

§ 11

Fasta arvoden i form av månadsarvoden

Fasta arvoden i form av månadsarvoden utgår med viss andel av basarvodet till kommunalt förtroendevalda enligt nedanstående §§ 12–17 och §§ 20–21.

Arvodesbeloppen utbetalas månadsvis.

Allmänt

Avgår förtroendevald, som har månadsarvode, delas arvodet med den som inträder, i förhållande till den tid, varunder var och en av dem innehaft uppdraget.

Om förtroendevald med månadsarvode på grund av sjukdom eller av annat skäl inte fullgör sitt uppdrag för längre tid än tre månader ska arvode inte utbetalas, d.v.s. fr.o.m. fjärde månaden.

Om förtroendevald på egen begäran gör ett uppehåll i sin tjänstgöring ska arvode inte utgå för denna tid.

När den förtroendevalde inte längre är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag och återgår till uppdraget återupptas utbetalningen fr.o.m. denna månad.

Om annan ledamot insätts för att fullgöra uppdraget ska arvodet utgå till denne.

Dock gäller för sjukskrivning för kommunalråd att dessa, efter uppvisande av sjukintyg, i stället för fast arvode får sjukpenning via Försäkringskassan, i enlighet med Socialförsäkringsbalken 2010:110.

Efter förslag från Personalberedningen föreslår KF Valberedning Kommunfullmäktige besluta om tillämpning i enlighet med villkor i § 11, i dessa

bestämmelser. Valberedningens beslut i sådant ärende ska anmälas i Kommunfullmäktige.

Förtroendevald får inneha mer än ett uppdrag som ger månadsarvode. Summan av dessa kommunala uppdrag får dock inte överstiga 120,00 % av basarvodet.

§ 12

Kommunfullmäktige

Ordförande 30,00 % av basarvodet per månad

1:e och 2:e vice ordförande 15,00 % av basarvodet per månad

Sammanträdesersättning utgår inte för fullmäktiges presidium dock utgår ersättning för justering av fullmäktiges protokoll.

§ 13

Kommunalråd

Utsedda kommunalråd i majoritet och opposition fullgör uppdrag på minst 40 % tjänstgöringsgrad.

Val av kommunalråd sker med relativ majoritet och tjänstgöringsgrad avgörs av uppdragets omfattning.

Kommunalråd i opposition föreslås av största parti eller samverkande partier som samlar en majoritet av oppositionens mandat.

§ 14

Kommunstyrelsen

Ordförande 130 % av basarvodet per månad med en tjänstgöringsgrad på 100 %.

1:e vice ordförande 115 % av basarvodet per månad i proportion till beslutad tjänstgöringsgrad på 40–100 %

2:e vice ordförande 110 % av basarvodet per månad i proportion till beslutad tjänstgöringsgrad på 40–100 %

Det tillträdande politiska styret (majoriteten) presenterar förslag till omfattning av uppdragen för 1:e och 2:e vice ordförande samt deras tjänstgöringsgrad.

Omfattning och tjänstgöringsgrad fastställs av fullmäktige.

Sammanträdesersättning eller ersättning vid justering utgår inte för kommunstyrelsens presidium.

§ 15

Gruppledare

Gruppledare för parti i Kommunfullmäktige erhåller månadsarvode omfattande 5,00 % av basarvode per månad. I de fall då gruppledare även är Kommunråd utgår inget särskilt arvode.

För gruppledare, som utsetts av Kommunfullmäktige, gäller att gruppledaren ska tillhöra ett parti som är registrerat hos Valmyndigheten, samt att berörda partier, efter allmänna val erhållit representation i Kommunfullmäktige. Vice gruppledare, som i förekommande fall utses genom partiinterna val, erhåller sammanträdesarvode, när de tjänstgör.

Ovanstående gäller för såväl redan utsedda gruppledare som för de gruppledare som framöver kommer att utses av Kommunfullmäktige.

§ 16

Arvodesgrupper

Presidierna i de olika nämnderna/styrelserna eller utskott/motsvarande där beslut tagits om att månadsarvode är tillämpligt fördelas till Arvodesgrupp, enligt nedan, beroende på uppdragets omfattning, innehåll samt bedömt behov av arbetsinsats och ansvar som berörd nämnd/styrelse bedöms kräva.

Arvodesgrupp 1

Ordförande 30,00 % av basarvode per månad

1:e och 2:e vice ordförande 7,50 % av basarvode per månad

Sammanträdesersättning utgår som regel.

Särskilt arvode för justering utgår om justering inte sker i anslutning till sammanträdet.

Arvodesgrupp 2

Ordförande 25,00 % av basarvode per månad

1:e och 2:e vice ordförande 6,25 % av basarvode per månad

Sammanträdesersättning utgår som regel.

Särskilt arvode för justering utgår om justering inte sker i anslutning till sammanträdet.

Arvodesgrupp 3

Ordförande 15,00 % av basarvode per månad

1:e och 2:e vice ordförande 3,75 % av basarvode per månad

Sammanträdesersättning utgår som regel.

Särskilt arvode för justering utgår om justering inte sker i anslutning till sammanträdet.

Arvodesgrupp 4

Ordförande 2,50 % av basarvodet per månad

1:e och 2:e vice ordförande 1,25 % av basarvodet per månad

Sammanträdesersättning utgår som regel.

Särskilt arvode för justering kan utgå om justering inte sker i anslutning till sammanträdet.

§ 17

Valnämnd/Val- och demokratinämnd

Valnämnd

Fast arvode i form av månadsarvode utgår endast under valår. Ordförande har vid behov rätt att kalla till sammanträde varvid sammanträdesarvode utgår. För ordförande utgår dubbelt sammanträdesarvode.

Under år som inte är valår utgår dock ett fast arvode i form av månadsarvode till nämndens presidium. Detta arvode utgör 1,50 % av basarvodet för ordförande och 1,00 % för 1:e och 2:e ordförande.

Val- och demokratinämnd

I de fall Kommunen inrättat en Val- och demokratinämnd utgår arvoden till presidiet enligt Arvodesgrupp 3.

§ 18

Kommunala råd och särskilt beslutade beredningar under KF/KS

För förtroendevalda i kommunala råd utgår ej sammanträdesersättning, i enlighet med Kommunstyrelsens beslut 2023-01-16 i KS § 1:27.

För förtroendevalda i av KF/KS genom särskilt beslutade beredningar utgår sammanträdesersättning. För vald ordförande i av KS som KF särskilt beslutade beredningar utgår dubbel sammanträdesersättning.

Vid sammanträde med Valberedningen utgår arvode och ersättningar till förtroendevalda endast om de tjänstgör.

§ 19

Beredskapsersättning

De ledamöter i Socialnämnd (motsv.) som efter beslut i nämnden ska hålla beredskap under mandatperioden erhåller särskilt beredskapstillägg på 5,00 % av basarvodet per vecka för genomförd beredskap.

§ 20

Kommunala bolag

För styrelseledamöter och, i förekommande fall, ersättare i aktiebolag gäller särskild lagstiftning som i korthet betyder att ledamot och ersättare har en

skyldighet att följa bolagets verksamhet oavsett om hon eller han är förhindrad att delta på sammanträdet. För detta ansvar utgår även ett fast arvode för ledamöter och ersättare med undantag för dem som ingår i bolagets presidium.

Detta arvode utgör för ledamot 2,5 % av basarvodet per månad och för ersättare 1,5 %.

Presidiet placeras in i relevant arvodesgrupp.

För Armadakoncernen och ”Fastighets Holding AB under bildande” gäller att arvodet även täcker uppdrag i dotterbolags styrelse.

För styrelseledamöter och ersättare i mindre kommunala bolag (omsättning understigande 10 mkr) gäller att ersättning utgår när ledamot/ersättare närvarar vid ordinarie och extra styrelsemöten samt ordinarie och extra bolagsstämmor.

Om det inte är relevant att placera in styrelsen, i mindre kommunalt bolag, i arvodesgrupp sker ersättning som till särskilt beslutade beredningar.

§ 21

Förtroendemannarevisionen

Kommunfullmäktige utser förtroendevalda revisorer samt bland dessa lekmannarevisorer i de kommunalägda bolagen där sådana ska utses.

Varje revisor är självständig i sin bedömning och erhåller ett fast arvode. Det fasta arvodet fastställs därför med hänsyn till detta förhållande.

Ordförande för kommunrevisionen 12,50 % av basarvodet per månad

Övriga förtroendevalda revisorer 10,00 % av basarvodet per månad

För de kommunala bolagen gäller fyra arvodesnivåer beroende på uppdragets omfattning. Totalt högst motsvarande nivå 1, nedan, per koncern.

- Nivå 1: 7 % av basarvodet per månad
- Nivå 2: 5 % av basarvodet per månad
- Nivå 3: 2,5 % av basarvodet per månad
- Nivå 4: 2 % av basarvodet per månad

Revisorerna omfattas av kommunens resereglemente.

§ 22

Sammanträdesersättning

Sammanträdesersättning skall utgå till närvarande ledamöter och ersättare i fullmäktige, kommunstyrelsen och annan kommunal nämnd/styrelse som

Kommunfullmäktige inrättat genom beslut, inklusive de beredningar och utskott som nämnd/styrelse genom beslut inrättat.

Nämnder/styrelser kan inrätta beredning med uppgift att bereda och framlägga förslag i de ärenden som ska behandlas av nämnden/styrelsen. Ledamöter väljs med relativ majoritet.

Sammanträdesersättning skall på motsvarande sätt utbetalas till närvarande ledamöter och ersättare i av Kommunfullmäktige beslutade råd.

Tjänstgörande erhåller ersättning enligt nedan:

 sammanträde som överstiger 1 timme 3,00 % av basarvudet

 sammanträde som understiger 1 timme 2,00 % av basarvudet

Närvarande ersättare erhåller ersättning enligt nedan:

 sammanträde som överstiger 1 timme 2,00 % av basarvudet

 sammanträde som understiger 1 timme 1,50 % av basarvudet

I det fall ersättare tjänstgör under del av sammanträde gäller ersättning som för tjänstgörande.

Ledamot/ersättare som närvarar under helt sammanträde, som överstiger 5 timmar, erhåller en tilläggsersättning med 0,50 % av basarvudet.

Sammanträde som ajourneras och fortsätter en annan dag betraktas som två sammanträden avseende arvodering.

Stöd till politisk verksamhet

§ 23

Partistöd

Partistöd utgörs av ett grundstöd, avsedd för lokaler m.m. för partierna, dels ett mandatbundet stöd som är knuten till antalet mandat i Kommunfullmäktige.

Grundstöd 60,00 % av basarvudet per parti och år

Mandatbundet stöd 60,00 % av basarvudet per mandat och år.

§ 24

Politiska sekreterare och administrativt stöd

Politisk sekreterare

Varje mandat genererar 6,60 % av basarvodet per månad för att möjliggöra tillsättande av politisk sekreterare (enligt KL 4 kap. 30 §-32 §) för bistånd i det politiska beredningsarbetet.

Det är upp till respektive parti att inrätta eventuell tjänst som politisk sekreterare och bestämma anställningsvillkor avseende lön och arbetstid.

När tjänstgöringens omfattning för den eller de av kommunen anställda politiska sekreterare uppgår till 40 % eller mer administreras anställningen genom kommunens försorg och kommunen svarar för att tillhandahålla arbetsplats för den politiska tjänsten. Med anställningen följer samma rättigheter och skyldigheter som övrig kommunalt anställd personal.

Administrativt stöd

Utgår i stället administrativt stöd i form av arvode till särskilt utsedd(a) politiker, för bistånd i det politiska beredningsarbetet, utförs utbetalning genom kommunens försorg i form av arvode. Arvodets storlek beslutas av respektive parti inom genererad ram men utbetalas genom kommunens försorg. Det berörda partiet ska kunna styrka sitt beslut, till exempel genom ett styrelseprotokoll.

Partier i allians eller dokumenterat samarbete kan överenskomma om omfördelning av det underlag som respektive partier genererar.

Personalomkostnader ska inrymmas inom respektive partis ram.